

TANKER OG SPØRGSMÅL TIL 3. SØNDAG I FASTEN

Salmer:

336, 70, 192, 172, 784

Intro:

Vi er nu nået et godt stykke ind i kirkens fastetid. Lige omkring halvvejs.

Og netop her halvvejs mod påske bliver fastens tema skærpet. Både 1., 2. og 3. søndag i fasten er det kampen mod det onde, vi særligt hører om. Det er et særkende for fastetiden: at vi igen og igen skal høre om kampen mod Djævelens og ondskabens magter.

Det hænger sammen med at fastetiden er tænkt som en periode, der skal forberede os på påske. Og det gør den bl.a. ved at minde os om livets kampe. Derfor er fastetiden fyldt med beretninger om Djævelen og onde dæmoner. Ligesom der er historier om mennesker, der mærker de dæmoniske kræfter på krop og sjæl og som derfor beder Jesus om udfrielse. Alt dette peger frem mod påske som det sted, hvor Djævelen møder sit endegyldige nederlag gennem Jesu død og opstandelse. Og det forbereder os derfor på påskens budskab om Jesus som frelser og forsoner, og som syndens, dødens og Djævelens overvinder.

Denne søndag er prædiketeksten en del af en diskussion mellem Jesus og farisæerne. De beskylder ham egentlig for at stå i ledtog med Djævelen selv. Hertil svarer Jesus, at det er stik modsat: han står i ledtog med Gud og uddriver dæmoner ved Guds finger. Samtidig bruger han billedet om en fordrevet ånd, der ikke kan finde hvile og som derfor vender tilbage, hvor den kom fra, sammen med syv andre og værre ånder.

Det sidste er et skræmmende billede! Og et billede, der minder os om vigtigheden af at forsage Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen. Uanset hvor og hvordan han stikker sit ansigt frem.

Prædiketekst – Lukasevangeliet 11,14-28: Jesus og dæmonernes fyrste

Engang var Jesus ved at uddrive en dæmon, som var stum. Da dæmonen var faret ud, begyndte den stumme at tale, og folkeskarerne undrede sig. Men nogle af dem sagde: »Det er ved dæmonernes fyrste, Beelzebul, at han uddriver dæmonerne.« Andre ville sætte ham på prøve og krævede et tegn fra himlen af ham. Men da Jesus kendte deres tanker, sagde han til dem: »Ethvert rige i splid med sig selv lægges øde, og hus falder over hus. Hvis nu også Satan er kommet i splid med sig selv, hvordan kan hans rige så bestå? I siger jo, at jeg uddriver dæmonerne ved Beelzebul. Men hvis jeg driver dæmonerne ud ved Beelzebul, ved hvem uddriver jeres egne folk dem så? Derfor skal de være jeres dommere. Men hvis det er ved Guds finger, at jeg driver dæmonerne ud, så er Guds rige jo kommet til jer. Når en stærk mand fuldt bevæbnet vogter sin gård, kan hans ejendele være i fred. Men kommer der en, der er stærkere, og overvinder ham, tager han straks alle de våben, som den anden havde sat sin lid til, og fordeler byttet. Den, der ikke er med mig, er imod mig, og den, der ikke samler med mig, spreder. Når den urene ånd er drevet ud af et menneske, flakker den om i øde egne og søger hvile, men uden at finde den. Så siger den: Jeg vil vende tilbage til mit hus, som jeg er drevet ud af. Og når den kommer, finder den det fejet og prydet. Så går den ud og tager syv andre ånder med, værre end den selv, og de kommer og flytter ind dér. Og det sidste bliver værre for det menneske end det første.« Mens han sagde det, var der en kvinde i skaren, der råbte: »Saligt er det moderliv, som bar dig, og de bryster, du diede!« Men han svarede: »Javist! Salige er de, som hører Guds ord og bevarer det!«

Temaer i en prædiken:

- Her er tale om en dæmon, som var stum. Måske er der en dybere pointe i det! De ting, der er udtalte, kan ofte være det, der er sværest at tage hånd om. Det, man ikke taler om, lægger sig ofte som en tung dyne over vores forhold til hinanden. F.eks. udtalte forventninger og forskellige tabuer. Der er noget dæmonisk ved tavsheden, mens der omvendt kan være noget befriende i at få sat ord på tingene, få talt ud med hinanden og få lagt alle kortene på bordet.
- Jesus bruger udtrykket "Guds finger" om uddrivelsen af det onde. Det er et stærkt udtryk! Alle ondskabens kræfter kan Gud drive ud alene ved sin finger. Blot en enkelt berøring med en fingerspids er alt hvad der er brug for. Så stærk er Gud over for mørket og ondskaben.
- "Salige er de, som hører Guds ord og bevarer det" siger Jesus. Det er lidt det samme som det foregående med Guds finger. Bare et ord af Guds mund er nok i kampen mod ondskaben. Som vi synger det om Djævelen i "Vor Gud han er så fast en borg": Ét ord ham nu kan fælde! Mere skal der ikke til, når blot ordet er Guds ord.

Spørgsmål til prædiketeksten:

1. Fastetiden i kirken er fuld af beretninger om dæmoner og dæmonuddrivelser. De kan virke fremmede på os, og de kan være svære at forholde sig til. Og hér i denne beretning bliver det hele ligesom forstærket. Der tales om dæmonernes fyrste, om Beelzebul og om Satan. Mørket og ondskaben er her ikke kun et begreb. Det er en person!
Det er svært at finde mennesker i vores tid, der tør hævde det samme. Ikke desto mindre har den nulevende digter Søren Ulrik Thomsen forsøgt at gøre det. Det er sket i en stor artikel i Weekendavisen i 2013. Her har han bl.a. argumenteret for, at der er onde fænomener og tildragelser i vores tilværelse, som gør det nærliggende at tale om DEN onde, altså om Djævelen som en person.
Hvad tænker I om alt det her? Giver det stadig mening at tale om Djævelen og ondskaben som en person, eller var det kun noget, der gav mening i gamle dage?
2. Beretningen her giver udtryk for det syn på os mennesker, at vi kan blive besat af det/den onde, dvs. at vi kan være det/den ondes fange og bytte. Det er i direkte modstrid med mange menneskers opfattelse af at vi altid og under alle forhold selv styrer vores tilværelse og er herre over de fleste ting i vores liv.
Når det er sagt, kan der så gemme sig en trøst i at vi mennesker ikke har ubegrænset magt og muligheder i forhold til ondskaben, men at vi i os selv er magtesløse over for den?
3. "Den, der ikke er med mig, er imod mig", siger Jesus her Hvordan forstår I det?
4. På en underfundig måde får Jesus til sidst sagt noget om, hvordan vi mennesker bedst kan forsvare os mod ondskabens magt. Hvordan gør vi det?
5. Der er en modstandskraft og et bolværk mod alle ondskabens magter i Guds ord. Er der den samme modstandskraft i vores tid mod det onde som tidligere?

Der er gudstjeneste den 24. marts kl. 9.00 i Grene Kirke og kl. 10.30 i Billund Kirke. Begge gudstjenester er ved Solvej.

I anledning af min 50 års fødselsdag (i den følgende uge) byder jeg efter gudstjenesten kl. 10.30 i Billund på kagemand i Å-fløjen, hvor alle naturligvis er meget velkomne!